

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felolós szerkesztő és kiadó
Skribanek Géza.

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt
Nyilttér sora 20 kr.
Hirdetések nagyság szerint.

Az aratás.

Itt az aratás, a várva várt nagy fontosságú határidő, midőn millió és millió ember anyagi kérdéséről van szó a termés eredménye után. A gazda, midőn elveti a magot a földbe, édes reményekkel van eltelve, hogy mily dúsan fizeti vissza majd földje az elhíntett magot. Hej, pedig sok verejtékes munka után de sok veszélynek van kitéve az a szem, míg el jó az az idő, hogy zsákba s magtárba kerül! Mennyi elemi csapásnak van kitéve, mely megronthatja, vagy tönkre teheti ugy egyeseknek, mint az ország évi termését.

De ha az elemi csapásokon szerencsésen túl esett a gazda, s a magot zsákba tehte, most következik a börze üzletnek a kiszákmányolása. Az elemekkel ha megküzdött, azok szerencsés elvonulása után a börze körmei között, a játékosok áldozatává válhatnak.

Az aratás, az nagy fontosságú határidő! Az a pénzből kifogyott szegény földműves ekkor tesz szert kevés pénzre, s ha a termés jól beült, megérzi azt az egész ország, mert azok után él a ke-

reskedő, az iparos s a legtöbb ember. És csak ekkor felelhetünk meg jobban az állam által ránk mért nehéz polgári kötelezettségeinknek, mely évről-évre jobban súlyosodik reánk.

Az idei termést illetőleg, — eltekintve egyes vidékeket a jégcsapás okozta károk által, — általában az országban pár héttel ezelőtt még szép termés kilátások voltak, legalább ezt konstatáltuk a földművelési-miniszteriumhoz beérkezett jelentések után is. Azonban sajnos, a beállt nagy sűrű esőzések nagyon sokat ártottak a gabonának. A sűrű, dus kalászu szarak mind megvannak dölve és sok helyen a rozsdapusztítja a szemeket.

Midőn a konsuli jelentések után azt tapasztaltuk, hogy más országokban, mint Oroszország, Románia, Bulgária, Kelet-Rumélia, Törökország s másutt kedvezőtlenebbek az idei termés kilátások, szép reményekkel voltunk eltelve, hogy hazánkban a jó termést jó pénzért értékesíthetik majd gazdáink. De sajnos, az utóbb bekövetkezett elemi csapások meghiusították a szép reményekkel, s a jó termés helyett szívesen beérjük a közepes terméssel.

Meg pendültek a kaszák, rendre hull a kalász, s pár hét múlva megtudjuk az eredményt. Adja Isten, hogy az kielégítő legyen az országra.

Előfizetési felhívás.

Lapunkra a letelt félév után e hó elejével új előfizetést nyitunk. Midőn hálás köszönetet mondunk azon lelkes művelt gárdának, kik lapunk fennállását anyagilag vagy szellemileg is támogatni kegyesek voltak, kérjük jövőben is szíves pártfogásukat. Mi régi elvünkhöz hiven egy hivatását jól felfogó lapot adunk a közönség kezébe, pártokat, érdekeket nem szolgálva küzdünk az igazság, a jó izlés, a helyes irány érdekében, magasztaljuk a mi jó, a mi üdvös s ostorozzuk a ferdeségeket; főtörekvésünk pedig mindekor oda irányul, hogy Bares és a vidék érdekeit tőlünk telhetőleg előmozdítsuk.

Lapunk előfizetése marad a régi. Ha pedig t. előfizetőink egy, a magyar irodalom terén eddig még pártatlanul álló, modern, tudományos alapokra fektetett, az

T Á R C Z A.

A boldogság.

Az őszi szél zizegve hullatja a park százados fáiról a sárguló leveleket, tele szórja velük a most már gondozatlan utakat. A szüretelők távoli danája hallatszik a verandára, ahol Zombory, a kastély ura vendégével kártyázik.

Zombory izgatottan dobja le a kártyát. Veszített. Halvány volt; hosszú fehér ujjai idegesen szorongatták a kártyacsomót. Majd megszólalt, rekedt, remegő hangon s szakadozva beszélt:

— Nem lehet tovább . . . itt a határ. Koldus vagyok . . . Meredek volt a lejtő, nem birtam megállani. Mi lesz velem? Mi lesz Margittal?!

Hideg kezével összeszorította lázas homlokát, mintha felt volna, hogy mindjárt szétpattan.

Partnere, Káldor, egykedvűen rázta le a szivarja hamuját s mereven bámult maga elé. Ridegen, tervszerűen dolgozott

mindig, s most, hogy műve kész, a lelke nem tud örülni, meg van bűnülve, álomlátó lesz és nem tudja élvezni a sovárogra várt jelent.

Amint merően a kék füsttengerbenéz, nem a vergődő Zomboryt látja. Előtte az életvidor, boldog gavallér ül s ott áll mellette a szép asszony, aki gyerekes nyugalommal nézi, amint az ura kártyázik: finom ujjait belemélyeszi Zombory hullámos, sötét hajába, hanyagul a vállára hajol s folyton kérdez valamit, míg Zombory mosolyogva inti szemével a hallgatásra.

Margit elkényeztetett, mosolygó arczu asszony volt. Magas, kifejtett termetű, csak a szemei árulták el, hogy még gyermek. Mindene meg volt, nem tudta, hogy mi a „nincs“ és mi a „nem szabad“. Édes, bájos asszonyka volt, ki csak boldogságra volt teremtve.

Káldor maga elé képzelte teljes, ésbontó bájával az asszonyt, nőesábitó szépségében a férfit és igazi boldogságukat. És felébredt benne a vágy, a bosszu, az irigység; keserű mosolylyal simította meg

rövidre nyírt farkó haját, festett bajuszát és hanyagul felvéve a kártyát, osztani kezdett.

— Még nem veszett el minden, még egy tétel van.

Zombory esodálkozva emelé fel fejét s kérdően nézett Káldorra. Ez egy kissé megzavarta Káldort, de nem akarta a játszmát elveszteni s cinikus elfojtott hangon folytatta:

— Igen, Margit!

Zombory hevesen ugrott fel helyéről s a láhtól remegő hangon válaszolta:

— Most még vendégem vagy!

Aztán sápadtan elfordult tőle, csengetett s oda szólt az inasnak:

— János, a nagyságos ur fogata álljon elő!

* * *

Zombory iszonyuan fel volt izgatva. Maga előtt látta egész életét. Belátta, hogy egyedül ő a hibás. Látta, hogy az asszony anyagilag biztosítva van, ha szüleihez visszamegy, akik vérző szívvel bízták leányukat az ő kezére. De ő képtelen tovább ezt az illatos levegőt, a suhogó

elméleti és gyakorlati spiritualizmust átölelő, *Rejtelmes Világ* című lapot óhajtják kezükbe venni, úgy lapunk s fent nevezett lap kiadóhivatala s szerkesztősége között fennálló barátságos viszonyból kifolyólag abban a kedvező helyzetben vagyunk, hogy lapunk előfizetői a „Rejtelmes Világ”-ot a hirdetett előfizetésén jóval olcsóbb árért kapják, s kik kiadóhivatalunknál előfizetnek rá, azoknak lapunkat is leszállított áron adjuk, így például kiadóhivatalunknál a két lapra egyszerre előfizetve a következő árt állapíthatjuk meg: A „Rejtelmes Világ” előfizetési ára díszkiadásban egész évre 10 frt. félévre 5 frt. s negyedévre 2 frt. 50 kr. Lapunkkal együtt rendelve meg egész évre 9 frt. 30 kr. félévre 4 frt. 70 kr. negyedévre 2 frt. 35 kr. Egyszerű kiadása egész évre 6 frt. félévre 3 frt. s negyedévre 1 frt. 50 kr. Lapunkkal együtt rendelve meg a két lap együttvéve egész évre 6 frt. 80 kr. félévre 3 frt. 40 kr. s negyedévre 1 frt. 70 kr.

Tekintve azt az érdeklődést mely a művelt magyar olvasó közönség körében napról-napra fokozódik a „Rejtelmes Világ” iránt, hisszük, hogy tisztelt előfizetőink és olvasóink szívesen fogadják kedvező ajánlatunkat.

Maradtunk hazafias üdvözléssel

„**Barcs és Vidéke**”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Hirek

— **Színészet Barcon.** Füredi színtársulata még eddig mindig kellő, sőt közönségüinktől még nem tapasztalt partfogásban részesül, mit a társulat valóban meg is érdemel, mert előadásuk mindig a művészet színvonalán áll.

selymet, a jólétet körülte megtartani. Ismerte a fiatal asszony naiv lelkét, tudta, hogy nem ismer nélkülözést, bánatot, hogy nem tud harezolni az étellel. És látta magát szegényen, elhagyatva, szeretetlennül. Összeszorult a szíve, a torkát fojtogatta valami s aztán két nehéz könyvesep, gördült végig arcán. Mély sóhaj szakadt fel kebléből, hátra simította dus haját, csendesen az ajtóhoz ment és halkán benyitott felesége boudoirjába.

Ott ült az asszony a kandalló mellett, a pamlag sarkában; lábait felhuzta mintha fáznék. Sötét angol szoknya simul alá karesu derekáról. Férfi ing van rajta, lehajlós gallérral, fehér selyem nyakendővel. Könyvet tart a kezében, de látszik, hogy nem olvas. Mikor észrevette, hogy az ura a szobába lépett, nem mozdult meg, csak ragyogó szemei árulták el, hogy várt rá.

Férje egész közel jött hozzá s leült lábaihoz.

Az asszonyka már tovább nem állta, eldobta a könyvet, felemelte karjait, melyekről a pongyola csipkés ujjja egészen

A lefolyt héten a következő jó darabok kerültek színre: Vasárnap a Falurossza. kedden K. Gáspár Anna és Kardos József jutalomjátékául Durand és Durand, szerdán Béni bácsi, esütörtökön Vigéczek, és szombaton F. Rónai Erzsébet és Fehér jutalomjátékául Trilby adatott. Előkészületen vannak még Aranylakodalom, Dreyfuss kapitány stb. kitűnő szindarabok.

— **A barcsi izr. templom** építkezése immár a befejezés felé közeledik. A nagy arányu, gyönyörű stílu templom remek díszítéseivel imponzansan emelkedik ki a fenyves mellől s vele, mint ritka szép épülettel Barcs sokat emelkedett. Hozzá hasonló szép izr. templommal kevés város dicsekedhetik s valóban méltán dícséretére válhatik a barcsi izr. hitközségnek és dícséretükre válhatik a barcsi iparosoknak, kik építették. A templom felavatási ünnepélye, mint értesülünk, f. évi augusztus hóban lesz.

— **Hymen.** Szeiler Ferencz urHahót-ról (Zala m.) eljegyezte Slavitsek Erzsike kisasszonyt Darányból.

— **Árlejtési halasztás.** Lapunk legutóbbi számában megjelent Árlejtési-hirdetésére vonatkozólag illetékes helyről a következő sorok közlésére kértünk fel helyreigazítást: A folyó hó 23-án kelt 1136 számú rendeletem kapcsán a nagytekintetű m. kir. dohányjövédéki központi igazgatóságnak f. hó 26-án kelt 10314/L. számú rendelete alapján a raktárépítésre vonatkozó árlejtés június 27-ike helyett **július hó 27-én** fog megtartani.

M. kir. dohányjövédéki felügyelőség.

— **Vihar.** Vihar vihar után, eső eső után, így megy ki az egész nyarunk, alig van egy eső, vagy vihar nélküli derült nap. Így van ez a vidékünkön, s így van ez az egész országban, a lapok folyton pusztító káros viharokról, s nagy esőzészről írnak. Szombaton, az éjjeli órákban Barcon keresztül nagy dörgés és villámlással erős záporosó vonult át, többször meg-meg ujjalással, s vagy egy rövid óráig tartott. Nagyobb károkat azonban hála az égnek, nem esínált.

— **Próbavágatás Nagy-Atádon.**

A következőket olvassuk a „Mészárosok

viisszaesuszott, s átölelte a férfi nyakát, magához szoritotta és csókolta arcát, szemét, haját, azután két keze közé fogta férje fejét. Csak midőn másodsor mosolygott a férje szemébe, akkor vette észre annak megdöbben, zavart tekintetét.

Odahajolt a vállára s hizelegve dörzsölte puha, bársony arcát az uráéhoz. Nagy szeméi tisztán elárulták a kérdést, amit ajka még nem mondott ki.

Zombory magához szoritotta az asszonyt, mintha félt volna, hogy jön Káldor és elveszi tőle, s aztán megszólal szomorú hangon:

— Margit, jól tudod, hogy nagyon szeretlek. S ezért őszinte leszek hozzád. A viszonyok úgy alakultak, hogy tavasszal innen el kell mennünk, valószínűleg messzire... Még sohasem beszéltem veled anyagi dolgokról, de megérted, ha annyit mondom, hogy koldus lettem. Talán nem fogok rongyos ruhában járni, de nyomorultabb leszek a legszegényebb koldusnál. Elvesztettem mindenemet, nincs senkim... Senkim, mert nélküled kell élnem. Nem jöhetsz velem a nyomorúság-

és Hentesek Lapja” legutóbbi számából: Nagy-Atád, az ország azon csekély számú községei közé tartozik, hol a hus ára limitálva van. A jelenleg limitált ár 40 kr. kilogrammonként, amely összegért Nagy-Atádon bármilyen minőségű húst kell adni. Csak a napokban történt, hogy egy ottani mészáros mester a pecsenye hus javát 44 kron mérvén, 50 frt birságra íteltetett. A birságot harmadfokulag is jóvá hagyták. A nagy-atádiak e tarthatlan állapotnak véget akarván vetni, hosszas küzdelem árán végre ki tudták vívni, hogy a községben legközelebb próbavágatást tartanak. Ennek az eredményétől teszük Nagy-Atádon függővé, hogy a hus árát mennyiben állapítsák meg. Mint értesülünk, a nagy-atádiak a limitáció további fenntartásába nem fognak belenyugodni, mert a törvény által meghatározott előfeltételek, melyek a limitációt jogosulttá tennék, Nagy-Atádon nincsennek meg.

— **Füüdőélet.** Balatonfüredről írják, hogy a fürdőélet ott már napról-napra élénkül. Mint minden évben s az idén is ott tartózkodik Vaszary Kolozs hercegprimás, titkárja Kohl Medard kíséretében. Kivüle politikai és társadalmi életünk számos előkelősége keresi fel a fürdőhelyet. Ott tölti a nyarat Fehér Ipoly pannonhalmi főapát, dr. Jankovich László gróf és dr. Fenyvessy Ferencz főispánok, Kautz Gyuláné, a bankormányzó neje, Ferencz József unitárius püspök stb. Az átutazó vendégek száma eddigelé 868 volt.

— **Legolcsóbb táplálék.** Nem a Nestle-féle táplisztról vagy a Kathreiner maláta-kávéről van ezúttal szó, de nem is pozsonyi kétszersültről vagy a kassai sonkáról. Most az egyszer kivételesen szellemi táplálékot ajánlunk t. olvasóinknak. A mai korban már ezt sem nélkülözheti senki, a ki csak egy kissé igényt tart arra, hogy felvilágosult embernek tekintessék. Tudnia kell, mi történik a hazában és a nagy világban; tájékozódnia kell a gazdaság, ipar és kereskedelmi téren előforduló dolgokról; munkája után pedig jól esik egy kis szórakoztató olvasmány is. Mindezekhez nagyon olcsón és

ba. El fogunk válni... Te felleled a kényelmet, a szeretetet, én pedig elmegyek, Isten tudja hova. És ha boldog leszel, nem kívánom, hogy gondolj reám.

Az asszony halotthalványan nézett urára; tudta, hogy így lesz, ha ő mondja. Átölelte az asszony térdét, s zokogott, mintha egy kedves halottat siratna. Azután fájdalmas lemondással nézett az asszonyra, ki jégszoborként tekintett rá. Ez a tekintet elmondta, hogy minden el van veszve... A férj hideg hangon folytatta:

Igen, válnunk kell! Az az út, melyen te haladsz, a boldog nyugalom útja; az én utam a küzdés, a fáradság útja lesz. Kietlen sivatagba visz, hol nincs tavasz, nincs verőfény, nincs boldogság, mert te nem leszel jelen.

A jégszobor megmozdult, nagy szeméit elhomályosították a feltörő könyek zápora, mikor hevesen odadobta magát a férfi karjai közé s zokogva mondotta:

— Veled maradok, hisz nagyon szeretlek!

Lévay Béla.

nagyon könnyen juthat az ember, ha megszerzi magának a közkeveltségnek örvendő „Budapest“ képes politikai napilapot. Egy forint előleges beküldése mellett minden nap a házhoz szállítva kapja; ha pedig annyi pénzt sem akar egyszerre kiadni, 4 kr-ért megvásárolhat egy példányt bármelyik újságelárusítónál. Mutatványul egy-két példányt ingyen is küld a „Budapest“ kiadóhivatala Budapesten, IV. Sarkantyus-utca 3. sz.

— **Somogy vármegye** területén következő állapotbetegségek vannak: Lépfene: Zimány 1 udv. Takonykőr: Csököly 1 u., Csurgó 1 u., Edde 1 udvar, Karád 1 u., Lábád 1 udvar, Pettend 1 u., Sárd 1 u., Tab 1 u., Toponár 1 u., összesen 9 község 9 udvar. Tenyészbenaság és hólyagos kiütés: Balezna 1 udv., Kaposmérő 1 u., összesen 2 község 2 udvar. Rühkór: Bursák 1 udvar, Lengyeltóti 2 udv., összesen 2 község 3 u. Sertésorbánecz: Patza 3 u. összesen 1 község 3 udvar. Sertésvész: Babon 1 u., Endréd 1 udv., Falu-Szemes 6 u., Igal 1 u., Kéthely 1 u., Konyi 1 u., Látrány 1 u., Mernye 1 udv., N.-Berény 8 udvar, Ötvös 1 u., Péterhida 1 u., Sámson 1 u., Somogyvár 1 u., Szolád. 8 udv. összesen 14 község.

— **A buza ellenségei.** A buza gyökéromba, melynek káros hatása rég ismeretes, az idén Magyarországon is, nevezetesen a Tisza vidékén és a Dunánál számos helyen kisebb-nagyobb területeken mutatkozik. Legerősebb elterjedést mutat mégis Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyében, a hol különben is a buzának termelését a legkiterjedtebben üzik. Ezenkívül mutatkozik ez a nagy kárt okozó penészgomba Békés, Bihar, Hajdu, Torontál, Bács-Bodrog, Temes, Pest, Csongrád, Heves, Zala, Somogy, Veszprém, Fejér, Csanád és Pozsonyvármegyékben, a hol többé-kevésbé mindenütt észlelik a buzakalászkok megferehedését és a szemek tönkremenését. Egyes helyeken az ilyen rosszabb vetések már is kiszántás alá kerültek, így tehát a kár minden esetben jelentékeny lesz. A mely tábla buzaföldön mutatkozott a perészgomba, oda egy-két évig buzát nem volna szabad vetni, legkevésbé pedig olyan magot használni, a melyet helyben illetve a vidék valamely gazdaságában termeltek. Magcsereire kell okvetlenül szult fektetni. B. H.

Irodalom.

— **Az Akropolisról,** az építőművészet legnagyobb remekeinek színhelyéről készült legújabb felvételek birtokába jutott most a magyar közönség. Három templomot építettett itt Perikles, a Parthenont, minden épületek közt a legtökéletesebbet, mely valaha a föld hátán állott, az Erechtheiont és a várba vezető Propylaiákat. A Parthenon fölséges csarnoka ma rom, de romjaiban is legnagyobb arányú alkotása az emberi tevékenységnek. Remek dóroszlopai több darabból vannak összeróva, de oly simán, hogy észre sem lehetett venni a toldásokat. Ma, mióta a törökök löporraktárnak használták, felrobbant a csarnok, oszlopai egy része darabokban hever szerte-szét, de a még álló oszlopok összeróvása oly pontos, hogy találkozásuk vonalába a legfinomabb angol tű hegye sem hatolhat be.

Állítólag vízzel esiszolták ily simára össze. — Az építő művészet legnagyobb diadalát aratta e műben, de a legnagyobb számítások árán jutott hozzá. Oly meg gondoltan, a művészeti hatás annyi fogásával építették, mint eddig egy épület sem. Lépesői hossz tengelyük irányában domborúak, annyira, hogy ha valaki a hosszú lépcső egyik végén megáll, a másik végétől csak térdig látszik meg. Miért? — Mert hosszú sík vonal homorúnak tetszik: azért a görögök domborúnak farragták a lépcsőket, hogy épen egyenesnek lássanak. Az épület pompás képei a „Nagy Képes Világtörténet“-ben jelentek meg, melynek 31-ik ruzete e héten látott napvilágot. A 12 kötetre tervezett nagy munkát Marczali Henrik egyet. tanár szerkeszti, s a legkiválóbb magyar szakemberek írják. A II. kötet, mely a görögök történetéről szól, Gyomlay Gyula nevével viseli homlokán. Egy kötet ára 8 forint. Egy füzeté 30 kr. hapható a kiadóknál (Révai Testvérek Budapest, VIII., Üllői-út 18.) és bármely hazai könyvkereskedésben.

— **Kard és párbajvívás** ezímen adott ki egy könyvet horváthi Menyhárt Béla volt es. kir. hadnagy, a Janszki féle eset akkori derék párbaj hőse, jelenleg a pécs-baresi vasut tisztviselője. A könyv, mint ezíme is mutatja, a kard és párbajvívást írja le lezckére alkalmazva, még pedig oly alaposan s könnyed, megérthető stílusban, hogy beöle bárki könnyen elsajátíthatja a kardvívást minden módjaival. Ha a régi kor, ugy a mai művelt lovagias világ még jobban megköveteli, hogy művelt emberek a lovagias szabályok mellett fegyverrel intézzék el egymás között a felmerült becsületbeli ügyeket. Ha van valami az embernek ami drága, a mi legfőbb mindenek felett, ugy ez a becsület. A művelt, önértetes ember nem tűri el megtorlás nélkül a becsületén ejtett esorbát, s a társadalom gondoskodott a becsületbeli ügyek szabályszerű elintézéséről a párbaj által. Hiába akarták szigoru törvény által a párbajt eltörölni, sajnos, még eddig nem találtak más alkalmas módot a becsületbeli ügyek lovagias elintézésére. Párbajoznak a törvényt-hozó honatyák, s párbajozik a közhivatalnok; a becsület mindenki előtt egyforma szent. Szóval a mai világ megkívánja, hogy művelt ember párbajozni tudjon. Menyhárt könyvéről — melyet melegen ajánlunk olvasóink szives figyelmébe, — álljon alább egy ismert nevű orsz. képviselő előszava. A könyv ára most csak 60 kr. s megrendelhető szerzőnél Barcson, vagy akár lapunk kiadóhivatalában is.

Olyan előszófele. Sajátságos állapotban van ez a szegény magyar nemzet már évszázadok óta. Itt minden jog, minden igazság a szuronyok hatalmára van építve. Nem esoda tehát, ha az erkölcsi alap a nemzet fiaiban kezd inogni.

Szerencse azonban, hogy rendszerint akadnak egyesek, akik esetről-esetre szóval vagy tettel bátorítják a esüggédöket, s bizalmat öntenek az ingadozóba.

A 67-es kiegyezés óta a hadsereg és polgárság folyton és folyton merevben néz farkas-szemét egymással. A katonai körök mintegy rossz szellemként ékelték magokat a nép és a fejedelem közé.

A nyájas olvasó azonban bátran

kérdheti, hogy votaképen miköze is van, vagy lehet ehez az előszóhoz a „katonaköröknek“, a katonaság szellemének?

Lehet is, — sőtvan! És pedig a következő:

Azt hiszem, élénk emlékében él még mindenkinek az a nemzeti sérelem, melylyel most kilencz évi Janszky Lajos tábornok a magyar nemzetet arcul ütötte. Azaz dehogy ütötte! Hisz nem tett egyebet, minthogy megkoszoruzta az utolsó budai basának, Hentzinek a sirját. E miatt ma, — kilencz év mulva már nem fáj senkinek se a feje, hisz a magyar képviselőház egy félnederes tagja azóta magát a Hentzi szobrot koszoruzta meg. Kilencz év előtt még sérelem volt, amit Janszky tett, — ma még az a képviselő szabadon jár.

Természetes, hogy Janszky esete hosszas hirlapi polemia tárgya lett országszerte.

Ez izgalmas napok egyikén, a délutáni órákban a közös hadsereg tisztikarának egy fiatal tagja keresett fel lakáson. E fiatal hadnagy, a jelen munka szerzője volt. Menyhárt Béla barátom.

Elmondta, mitörtént vele, s tanácsomat kérte.

Hogy mi történt, az köztudomású. A fiatal hadnagy ezredének tiszt karával szemben vette fel a keztyüt, s feltette magában, hogy megvédi a magyar nevet, a magyar becsületet azokkal szemben, akiknek politikai hitük a zászlóra tett eskü: hazájuk a hadsereg; és vallásuk a dinstreglement. Azok ellen, kikbe külön kasztszerű nevelést csepektetnek, — olyat, mely minden társadalom közepén való élesre képtelenné teszi őket.

És mikor Menyhárt Béla kiállt a magyar név védelmére, — akkor nem volt szükség arra, hogy az ősz Toldy Miklós jöjjön vissza s vijja ki a magyar név becsületét. Négy ellenfelet vagdalt a fiatal hadnagy össze egymás után.

Azután követte azoknak a beldáját, akik előtte, ezer és ezer számra csak azért vágták földhöz a csákót, s vetették le a Waffenrockot, mert nem voltak képesek megbarátkozni azzal a magyar nemzetet gyalázó szellemmel, mely az osztrák hadseregben él.

Menyhárt Béla készebb volt pályáját, feláldozni, s a polgári pályára lépni, sem mint tovább túrni a gyalázatot.

Kilencz éve mult, hogy ujra polgár, s most mint polgár fordul polgártársaihoz, s ajánlja fel művében azt a titkát, mely őt több mint másfél tuczat párbajban nem hagyta eserben.

Én e művet jobban, melegebben, szívem bensőjéből másként nem ajánlhatom, minthogy azt mondom: Ezt a könyvet Menyhárt Béla írta! ezt kötelessége minden magyarnak elolvasni, aki forgatja a kardot.

Budapest, 1895. decz. 15.

Hentaller Lajos.

Nyilttér.*

Nyilatkozat.

A „Kaposvár“ című lap f. é. 48-ik számában június 22-én megjelent Philipovich kir. s. tanfelügyelő feljelentése ellenem hamis alapon épült, minthogy Philipovich tanfelügyelő ur a szuloki katolikus iskolát ez életben még soha sem látogatta meg — legalább én, mióta Szulokban tanítóskodom, még nem voltam szerencsés őt megismerhetni s mikép jelentheti, hogy Dévai János magyarul idegen-

szerűen beszél? mikor Dévait ez életben még nem látta s annál kevésbé hallotta magyarul beszélni vagy németül tanítani!

Ezen, a feljelentésben említett „Dévai német tanító“ magyar és német tannyelvű főelemi iskolákra lett képesítve s magyarul oktatót már nemcsak mint okleveles tanító törzsmagyar városokban, mint Selyén, Csurgón, Szigetvárott stb., mely helyekről a legjobb bizonyítványokat képes felmutatni, hanem már mint képezdész is tanított Pécesett felnőtteket s pedig nagy uraságokat sikerrel, szép magyar nyelvre s így ezen bevádolt szuloki német tanító mindenkor kész versenyre lépni az itt május hó 29-én járt Kovács Sándor tanfelügyelőségi tollnokkal, mind a magyar mint a német nyelvben szó s írásban!

Továbbá jelenti a tanfelügyelő ur, miszerint ez a triatt teljesen németül tanít német tankönyvből! Mikép jelenthette ezt? hisz nem látta! hát ha eseh volt a tankönyv! Továbbá hogy egyike még képezdében sem járt; az is be lesz bizonyítva, hogy ennek miért kellett úgy lennie.— Azutánjő a jelentésben, hogy a gyermekek magyarul semmit sem értenek! Ezen pontra az ideai statisztikám felel: Szulokban van 315 iskolás s ezek közül 33 magyar, 164 jó magyar s német és 118 gyenge magyar s német.

Tisztelettel
Dévai n. János
szuloki tanító.

* E rovásban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Alolirott szives figyelmébe ajánlom magamat a községeknek, ki elvállalok új

toronyórák

pontos jó elkészítését, és javítását szolid, jutányos áron.

Munkám tökéletességéről, megbízhatóságáról tanuskodik sok évi gyakorlottságom s azon számos községek, hol eddig már új toronyórákat állítottam fel, s mely községek neveit bárkinek kívánatára tájékozásul szivesen közlöm.

A mai kor minden igényeinek megfelelően berendezett műhelyemben elvállaltatnak kerékpárok pontos s lelkiismeretes javításai is.

Kiváló tisztelettel
Sándor Ferencz
toronyóra készítő.
Körmenden.

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmű a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF, GOLDZIHNER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szöveggéppel, 500 műmelléklettel, 60 színes műlappal
50 történelmi térképpel, 8500 szövegoldallal.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténelmi mű jelenik meg magyar nyelven. Tervében, céljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás. A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhű ábrázolások lesznek. Képes mellékletei, történelmi térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásmásolatokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített történelmi múzeumot nyújtanak az előfizetőnek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai múzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műrekekről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfényesebb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltjének tanítója barátja, tanácsadója, minden uri háznak ékessége legyen. A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Révai Testvérek
irodalmi intézet részvénytársaság.

Megjelenik tizenkét kötetben	Megjelenik füzetes kiadásban is
------------------------------	---------------------------------

famentes, tehát soha meg nem sárguló papíron.	240 füzetben.
---	---------------

Egy-egy kötet ára	Több füzet semmikép sem lesz.
-------------------	-------------------------------

rendkívül díszes felbőr-kötésben, bőrháttal és vászontáblával	Hetenkint egy füzet fog közrebocsátatni
---	---

8 frt.	Egy-egy füzet ára
--------	-------------------

Minden négy hóban egy-egy kötet jelenik meg.	30 kr.
--	--------

A füzetes kiadáshoz díszes be-
kötési táblák szállítanak.

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

a) Füzetes kiadásban hetenkint 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvtárunknál.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával

a) kötetlenkiúti utánvétellel bérmentve,
b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

*
A rendelések a helyi könyvkereskedéshez vagy alóírt kiadóhoz intézendők.

*
Tájékoztató képes prospektust

vagy
mutatványfüzetet

ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala
Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

Előfizető gyűjtők sziveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.